

2016_08_29 Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmä

Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän kokous 2016\4

- Maanantaina 29.8.2016 kello 13.30-16.30
- Kokoushuone Louhi, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki

Jäsenet

- Ilmari Hyvönen, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (ryhmän puheenjohtaja)
- Juha Haataja, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Jaana Backman, tutkimuspalvelujohtaja, Itä-Suomen yliopisto
- Jaason Haapakoski, erityisasiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- Juha Venho, tietohallintopäällikkö, Turun ammattikorkeakoulu
- Eija Lantta, opintoasiainjohtaja, Lahden ammattikorkeakoulu
- Ilkka Niemelä, provosti, Aalto-yliopisto
- Manu Pajuluoma, tietohallintojohtaja, Lapin yliopisto
- Pertti Puusaari, rehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu
- Tuija Raaska, kehityspäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Eva Maria Raudasoja, johtaja, Oulun yliopisto – **ESTE**
- Tuomo Rintamäki, tietohallintojohtaja, Metropolia ammattikorkeakoulu
- Ilkka Siissalo, tietohallintojohtaja, Helsingin yliopisto

Asiantuntijat

- Janne Kanner, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Walter Rydman, koordinaattori, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (ryhmän sihteeri)

Asialista

1 Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

2 Edellisen kokouksen **muistion** hyväksyminen

3 Vuosisopimus (**keskusteluasia**)

Juha Haataja alustaa. Keskustellaan näkemyksistä ja toiveista KTPO-CSC-vuosisopimukselle 2017.

4 Asiat FUNET-työvaliokuntana

Luottamukselliset liitteet

4.1 Kustannusjaon 2017 lopullinen toteuma

Kustannusjaon on luvattu valmistuvan elokuun loppuun mennessä. Kanner esittelee lyhyesti lopullisen kustannusjaon ja sen mukaisesti päivitetyn Funetin budjetin 2017.

4.2 Lyhyt tilannekatsaus Funet2020-asiakastarvetyöryhmän toimintaan (**keskusteluasia**)

4.3 Kansainväliset kilpailutukset

4.3.1 Osallistuminen SUNETin keskitetyn oppimisolustan hankintaan (**päätösasia**)

Ruotsin tutkimusverkko SUNET apunaan NORDUnet on kilpailuttamassa keskitetysti tarjottavan oppimisolustan kaikkien Ruotsin korkeakoulujen käyttöön. Ruotsista on kysytty muiden pohjoismaiden kiinnostusta osallistua hankintaan, jonka on tarkoitus käynnistyä syyskuun alussa. Keskustellaan tarjolla olevien tietojen pohjalta asiasta ja päätetään mahdollisista ehdoista, joilla hankkeeseen voidaan osallistua.

4.3.2 Osallistuminen GÉANTin ja NORDUnetin video- ja verkkoneuvottelupalvelun hankintaan (**päätösasia**)

GÉANT apunaan NORDUnet on kilpailuttamassa seuraavan sukupolven video- ja verkkoneuvottelupalveluja pilvi- ja/tai keskitetty yhteinen

palvelu -mallilla. GÉANT kysyy Euroopan tutkimusverkkojen kiinnostusta osallistua hankintaan, jonka on tarkoitus käynnistyä 9.9. Keskustellaan tarjolla olevien tietojen pohjalta asiasta ja päätetään mahdollisista ehdoista, joilla hankkeeseen voidaan osallistua.

5 Muiden ryhmien keväällä 2016 käsittelemät sekä syksyn aikana käsiteltäväksi tulevat keskeiset asiat (keskusteluasia)

5.1 Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon ja OKM:n tiedonkeruiden ohjausryhmä

- Kevään asiat
 - Hyväksytty korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon (VIRTA) hallintamalli
 - Linjattu, ettei tällä hetkellä ole tarvetta tehdä kategorista päätöstä korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon tulevaisuuden skenaarioiden (kopio/perustietovaranto) välillä. Tietovarantoa kehitetään nykytilanteessa siten, että se vastaa kasvavassa määrin korkeakoulujen tarpeisiin.
 - Liitetty VIRTA-opintotietopalvelu kansalliseen palveluväylään.
 - Päätetty VIRTA-opintotietopalvelun yhteisen tietoarkkitehtuurin omakustanteisen laajentamisen sallimisesta ja peruseriaatteista.
 - Pehdytty ihmiskeskiseen tiedonhallintaan (MyData) ja sovittu oppijan ja tutkijan omien tietojen hyödyntämiseen liittyvien toimintatapojen kehittämisestä. Keskusteltu ORCID-tutkijatunnisteen käyttöönotosta.
 - Käsitelty OKM:n tiedonkeruusiin ja korkeakoulujen valtakunnalliseen tietovarantoon liittyvät muutokset.
 - Edistetty tietojen avaamista.
- Syksyn aiheita
 - Ammattikorkeakoulujen julkaisujen syöttöpalvelun toteutuksen periaatteet.
 - Tutkimustietoja laajemmin sisältävän tutkimustietovarannon toteutus.
 - Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon ja tietovirtojen jatkokehitys.
 - MyData
 - Tietojen avaaminen.
 - Asetuskauden jälkeinen järjestäytyminen: Ryhmän toimivalta on rajattu koskemaan viranomaistietovirtoja, mutta tässä kontekstissa se käsittelee laajasti sekä tutkimuksen että koulutuksen piiriin kuuluvia asioita. Tämän ohella olisi tarvetta käsitellä myös operatiivisia asioita ja sopia niistä yhteentoimivuuden määräyksistä, jotka eivät ole lakisäätöisiä.

5.2 Tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmä

- 16.5.2016 esillä oli kansallinen palveluarkkitehtuuri ja sen palvelunäkymät. Koordinaatioryhmä tarkasteli kansallisen palvelunäkymään liitettäviä tietoja sekä opetushallinnon tietosisältöjen että VIRTA-opintotietopalvelusta saatavien korkeakoulusektorin tietojen osalta. Lisäksi koordinaatioryhmälle esiteltiin VRK:n suomi.fi:n tunnistautumiskäytännöt ja tilannekatsaus. Koordinaatioryhmä sopi toimivansa opetushallinnon alan yhteystahona kansallisen palveluarkkitehtuuriin liittyvissä kysymyksissä. (https://confluence.csc.fi/display/TIES/2016_05_16_koordinaatioryhman_kokous)
- 6.4.2016 aiheena oli mm. OPH:n ylläpitämän koodistopalvelun kehitys valtakunnalliseksi koodistopalveluksi ja yhteisten koodistojen muutoksenhaallinta. Prosessiuudistuksen valmistelua on jatkettu kokouksessa perustetussa pienryhmässä.
- Syksyllä teemoina mm. luokitusyhteistyö, tiedon avaaminen, sanastojen julkaisemisen ja ylläpidon mallit sekä kansallisen palveluarkkitehtuuriin liittyvät kysymykset.

5.3 Avoimen tieteen ja tutkimuksen asiantuntijaryhmä

- 3.2. Hyväksytty avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuri sekä palvelukartta ja keskusteltu mm. pitkäaikaissaatavuuden toimintamallista.
- 1.6. Tilannekatsaus avoimesta datasta (VM) sekä selvitys pitkäaikaissaatavuuden turvaamiseksi tarvittavien käyttöoikeuksien hallinnasta.
- Syksyn kokouksissa esille otetaan ainakin rinnakkaistallentamisen kansalliset ohjeet sekä avoimuuden juridiset esteet. 27.9. järjestetään avoimuuden pyöreä pöytä biolääketieteen ja terveystieteen näkökulmasta.
- [Yksityiskohtaisempi katsaus \(1,5 sivua\) erillisessä liitteessä](#)

5.4 Tieteellisen laskennan yhteistyöfoorumi

5.5 Tutkimuksen tuen ja hallinnon ryhmä (TUHA)

- ORCID-yhteistyöryhmä on perustettu koordinoimaan tutkijatunnisteen käyttöönottoa, huolehtimaan ORCID-ryhmäjäsenyydestä ja edistämään tunnisteen käyttöä sekä tutkijoille suunnatuissa palveluissa että korkeakoulukentän sähköisissä järjestelmissä (www.tutkijatunniste.fi).
- TUHA-seminaarin 21.4. pääaiheena oli tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja kansallinen tutkimuksen arviointi. Iltapäivällä järjestettiin työpaja tutkimuksen alueen yhteisistä sähköisistä järjestelmistä. Seuraavassa yhteenvedossa työpajan keskeiset tulokset:
 - ORCID-tunnus nähtiin tärkeäksi, koska sen avulla voidaan saman tutkijan eri lähdejärjestelmissä olevia tietoja yhdistää toisiinsa. Samoin sen hyöty tutkijalle itselleen on ilmeinen. ORCIDista käyty keskustelu yhdistyi mielenkiintoa herättäneeseen MyData-konseptin esittelyyn.
 - ATT-hankkeen yhteydessä demonstroitua kansallista tutkimusinfrastruktuuripalvelua pidettiin erittäin hyödyllisenä kehityskohteena. Todettiin sen rakentamisen edellyttävän korkeakoulujen yhdessä sopimia kriteerejä, joiden pohjalta

tutkimusinfrastruktuuri voidaan palveluun lisätä. Tämän ohella tutkimusinfrastruktuureille on luotava yhteiset MERIL-yhteensopivat metatiedot. TUHA-verkostossa toimiva tutkimusinfrastruktuuriryhmä paneutuu aiheeseen.

- Lisäksi työpajassa esitelty ajatus valtakunnallisesta tutkimustietovarannosta ja siihen kytketyistä palveluista sai myönteisen vastaanoton.

5.6 Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon yhteistyöryhmä

- Viitearkkitehtuuryö: oppijan ja opettajan IT-palveluiden yhteisen kehittämisen (opiskelun ja opetuksen) viitearkkitehtuuri - Opiskelijan ja opettajan prosessit - Koulutuksen ja opintojen järjestämisen prosessit
- Digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen työkohteet 2016 • Yhteistyöryhmä valitsi digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen työkohteiksi tässä vaiheessa kolme esiselvitettävää aihiota ja toivoi muista tarkemmat projektiehdotukset. • Jatkotoimenpiteitä varten esiselvitettäviä aihioita ovat (a) Digitaaliset pääsykokeet, sähköiset suoritustavat ja osaamisen osoittaminen; opiskelijavalintaprosessin sähköistäminen; aikaan, paikkaan ja organisaatioon sitoutumatta (l) Tietosuojan oikea tulkinta digitalisaation mahdollistajana Uusi kokonaisuus Koulutus- ja opetustyhteistyön tukeminen. Pohjana aihiot koulutus- ja opetustarjonnan kuvaaminen ja suoritustietojen siirto (c ja j). Uusi kokonaisuus käsiteltäisiin vielä ehdotuksen tarkemman määrittelyn ja aikatauluun sidotun suunnitelman pohjalta sähköpostitse • Lisäksi määriteltäisiin tarkemmin, mistä on kyse uudessa aihiossa (m) Opiskelijapalautteet, palautekyselyt ja näiden järjestäminen ja yhdisteleminen
- Sähköinen valintakoe / sähköinen osaamisen osoittaminen
- Valtakunnallisten palvelujen tilanne - OIL:n jatko 2017 - Uusi VIRTATA-hallintamalli
- Syksyllä tavoitteena tutustuminen Kansalliseen palveluväylään

6 Koulutus- ja opetustyhteistyö liittyen tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen ja arkkitehtuurityöhön (*keskusteluasia*)

Liite 1: alustus

Liite 2: yhteentoimivuuden kehittäminen ja arkkitehtuurityö (luonnos)

Keskustellaan Ilmari Hyvösen alustuksen pohjalta hallituksen [kätkihanke 3:n](#) toimenpiteistä, jotka koskevat korkeakoulujärjestelmän digitalisaatiota.

7 Ohjausryhmän toiminta ja tehtävät tulevaisuudessa (*keskusteluasia*)

Ohjausryhmän toimeksianto päättyy vuoden 2016 lopussa. Keskustellaan sen mahdollisesta jatkosta keskittyen erityisesti ryhmän tehtäviin ja rooliin suhteessa muihin toimijoihin ([ka.csc.fi](#)). Linjataan suuntaviivat ohjausryhmän itsearviointia varten.

8 Seurattavat asiat

Seurattavien asioiden lista

9 Ilmoitus- ja muut esille tulevat asiat

- ICT-johdon kokousta 27.9. ei järjestetä.
- Tulevissa kokouksissa käsiteltäviä asioita (toimintasuunnitelmasta)

10 Kokouksen päättäminen